

 แบบเรียน
ประถมศึกษา ของ **กระทรวงศึกษาธิการ**

ชุดอ่านภาษาไทย

บันไดก้าวหน้า

เล่ม 1 ตอนกลาง

เที่ยวรถไฟ

(ต้นทาง)

อ่านต่อจาก "ไปโรงเรียน"

แบบเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ

ชุดอ่านภาษาไทย

เล่ม ๑ ตอนกลาง

เทียврถไฟ

ตอนต้นทาง

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง ๕๐๐,๐๐๐ เล่ม

พ.ศ. ๒๔๕๗

ราคาเล่มละ ๓.๐๐ บาท

(ห้ามขายเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้)

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

๐๐๗๒๔๑.๗

คำนำ

หนังสือชุดอ่านภาษาไทยเล่มหนึ่ง ตอนกลาง เรื่อง “เที่ยวรถไฟ” นี้ แบ่งออกเป็นสองตอน “เที่ยวรถไฟ” (ตอนต้นทาง) และ “เที่ยวรถไฟ” (ตอนปลายทาง) ใช้อ่านต่อจากเล่มแรก เรื่อง “ไปโรงเรียน” ได้เสร็จเรียบร้อยแล้ว นายถิ์ กัรติ วิทโยธการ เป็นผู้เรียบเรียงคำ และผูกความให้เป็นเรื่อง ประสานกับเรื่อง “ไปโรงเรียน” นายเหม เวชกร เป็นผู้เขียนภาพหน้าคน นายฉันท สวรรณะบุณย์ และ นายบุญชู โกศลวัฒน์ เป็นผู้เขียนภาพส่วนอื่น ๆ ประกอบกันตามแนวของผู้เรียบเรียง หนังสือเล่มนี้ใช้คำใหม่เพิ่มขึ้นอีกประมาณ ๓๐๐ คำ เมื่อเด็กอ่านเล่มนี้พร้อมกันไปกับหนังสือ “ฝนตกแดดออก” ซึ่งเป็นเล่มแรกของชุดธรรมชาติศึกษา เด็กจะเรียนได้ประมาณ ๘๕๐ คำ บัณฑิตกรมวิชาการได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการให้จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อใช้เป็นแบบเรียนต่อไป และให้ผู้เรียบเรียงและผู้เขียนรูปภาพได้ค่าลิขสิทธิ์ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการให้ลิขสิทธิ์เจ้าหน้าที่ผู้เรียบเรียงแบบเรียนให้ราชการ พ.ศ. ๒๔๘๖

กรมวิชาการ

กันยายน ๒๔๘๖

ตามที่กรมวิชาการได้จัดทำหนังสือชุดอ่านภาษาไทย เล่ม ๑ ตอนกลาง เรื่อง “เที่ยวรถไฟ” ขึ้น ตามแบบอ่านเป็นคำและประโยคเดียว เพื่อใช้เป็นแบบเรียนสำหรับเด็กเริ่มอ่านหนังสือ โดยมอบหมายให้ นายถิ์ กัรติ วิทโยธการ เรียบเรียง และ นายเหม เวชกร เขียนรูปหน้าคน นายฉันท สวรรณะบุณย์ และ นายบุญชู โกศลวัฒน์ เขียนภาพประกอบนั้น ผู้เรียบเรียงและผู้เขียนรูปภาพได้ทำขึ้นเสร็จแล้ว และได้มอบหนังสือเล่มนี้ให้กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้อนุมัติให้พิมพ์ขึ้นใช้เป็นแบบเรียน ตั้งแต่วันที่ ๘ กันยายน ๒๔๘๖

(ลงชื่อ) พลเอก

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ระหว่าง เปิด เรียน ครู ฝึก เด็ก ให้ ร้อง รำ ทำเพลง
ระหว่าง เปิด เรียน ครู ฝึก เด็ก ให้ นับ คิด และ จำ
ระหว่าง เปิดเรียน เด็ก ก็เรียนบ้าง เล่นบ้าง และ พักผ่อน บ้าง
ดังนั้น เด็ก ร้อง รำ ทำเพลง ได้ นับได้ คิดได้ และ จำได้

ระหว่าง เปิดเรียน ครู ทำงานหนัก เด็ก ยังไม่ ทำงานหนัก
 เด็ก เรียนบ้าง เล่นบ้าง เด็ก ยัง ทำงานหนัก ไม่ได้ เพราะ ยังไม่ แข็งแรง
 พอ โรงเรียนปิด ครูก็ เตรียมตัว ไปเที่ยว เพื่อเป็นการ พักผ่อน
 พ่อแม่ เด็กก็ เตรียมตัว หาที่ทาง เพื่อให้เด็ก ไปเที่ยว และไปพักผ่อน

โรงเรียนปิด เด็กว่าง เด็กพักผ่อน เด็กเล่นสนุก

พ่อ สิ้น ภาค เรียน พ่อแม่ อยากให้ เด็ก ไปเที่ยว สนุก ตามที่ต่างๆ
พ่อ สิ้น ภาค เรียน ครู อยากพักผ่อน หรือ ไปเที่ยว ตามที่ต่างๆ
พ่อ สิ้นภาคเรียน เรณูและปัญญา อยากพักผ่อน หรือ ไปเที่ยวสนุก
ถ้า เด็กๆ ได้ พักผ่อน หรือ ไปเที่ยวสนุก เขา ก็ เติบโต เร็วขึ้น

หน้าสี่

ครูโดยสาร รถไฟ บ่อยๆ

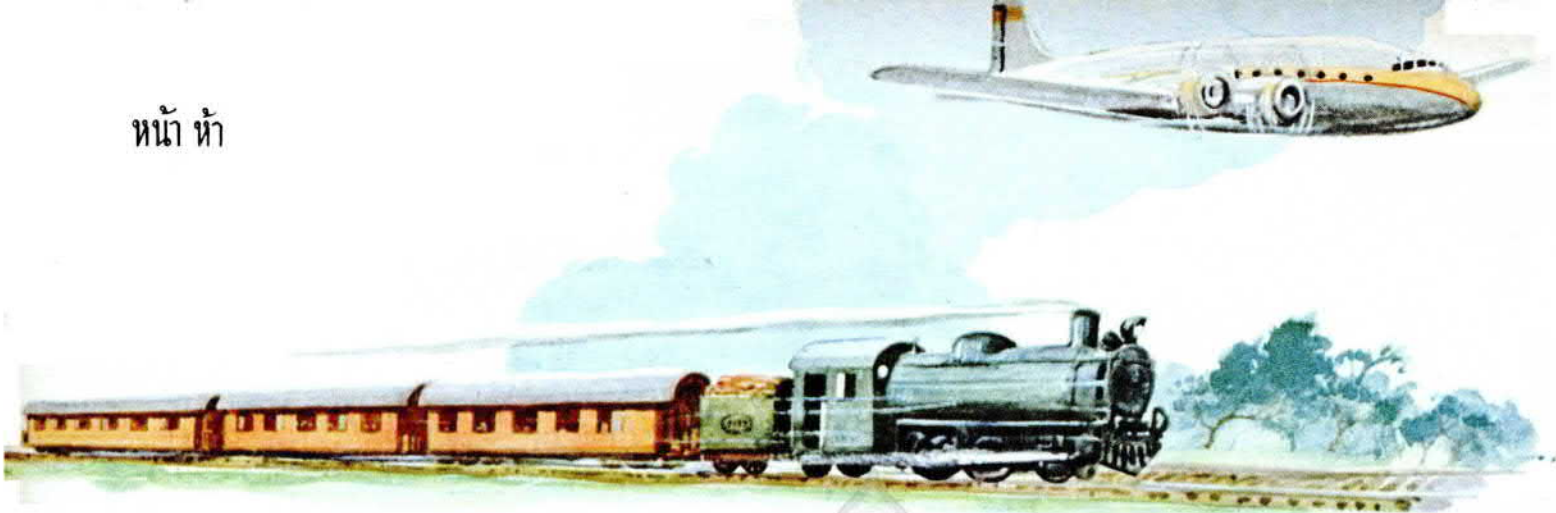
เรียน

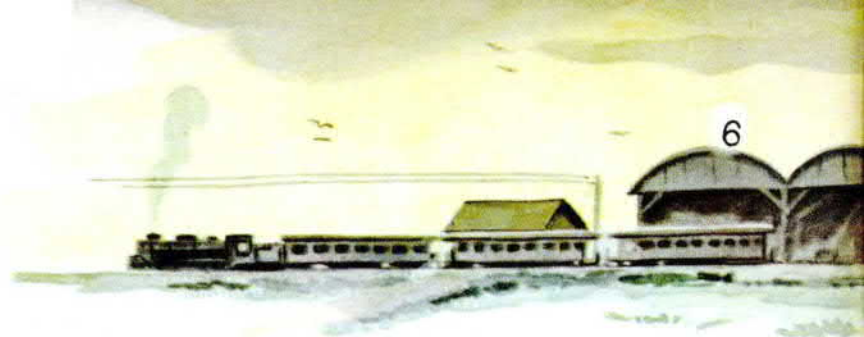
นักเรียน บางคนโดยสาร เรือบิน บ่อยๆ

เห็น

ตอน ปิค ภาคเรียน คราวนี้ เด็กๆ มี เวลาว่าง ราวๆ สิบห้าวัน
ตอน ปิค ภาคเรียน คราวนี้ ครู ก็มี เวลาว่าง ราวๆ สิบห้าวัน
พ่อแม่ อยาก จะ ฝึก เด็ก ให้ เคย เดินทาง เอง เด็กๆ เคย เห็น คน เดินทาง
โดยรถไฟ และ โดยเรือบิน บ่อยๆ เขา รู้ว่า รถไฟหรือเรือบิน วิ่ง ได้ เร็วๆ
ทั้งสองคน ชอบ รู้ ชอบ เห็น และ อยาก เดินทาง เอง โดยรถไฟ และ เรือบิน

รถไฟ เล่นไปมา ไม่ห่างจาก หน้าต่าง หลังบ้าน เขานัก
เขาเฝ้าดูรถไฟ ตอนที่มัน ผ่านไป ผ่านมา หลังบ้าน
เมื่อไร หนอ พ่อจะบอกให้ ไปเยี่ยมญาติ เขาอยากรู้
วันไหน หนอ พ่อจะบอกเขา วันนั้นเอง เขาจะ ดีใจ เหลือเกิน
เมื่อไรว่าง ก็เฝ้าดู รถไฟ เล่น ผ่านไป ผ่านมา ที่ หลังบ้าน

สถานี ถนนอยู่ไม่ห่างจากบ้าน รถไฟ แล่นออก
เจ็ดโมงเช้า ทุกวัน พ่อแม่ ต้อง ลองฝึกเด็ก เดินทางเอง
บ่อยๆ เขา ต้องฝึกเด็ก ทำอะไรเอง บ่อยๆ
เด็ก จะได้ ลองฝึก เดินทาง ไปไกลๆ กับ รถไฟ
ถ้า ทำอะไรเอง ได้ บ่อยๆ เด็กก็ดีใจ เหลือ เกิน

วันนั้นเอง พ่อบอกเด็กๆ ให้ไปค้าง ที่บ้านลุง วันนั้นเอง
เด็กดีใจเหลือเกิน จะได้ไปค้าง ที่บ้านลุง เขาไม่เคยจากบ้าน
และ ไม่เคย ห่างพ่อ ห่างแม่ คราวนี้ เป็น คราวแรก ต้องจากบ้าน
คราวนี้ เป็น คราวแรก ต้องห่าง พ่อแม่ ไปค้างที่อื่น
“ที่อื่น จะสนุก กว่า จะสบาย กว่า ที่บ้านไหม?” เขาถามตัวเอง

เขาถาม ตัวเอง หลายหน

เขาก็ตอบ ตัวเอง หลายหน

เขาตอบว่า บ้านลุง คงสนุก บ้านลุง คงสบาย

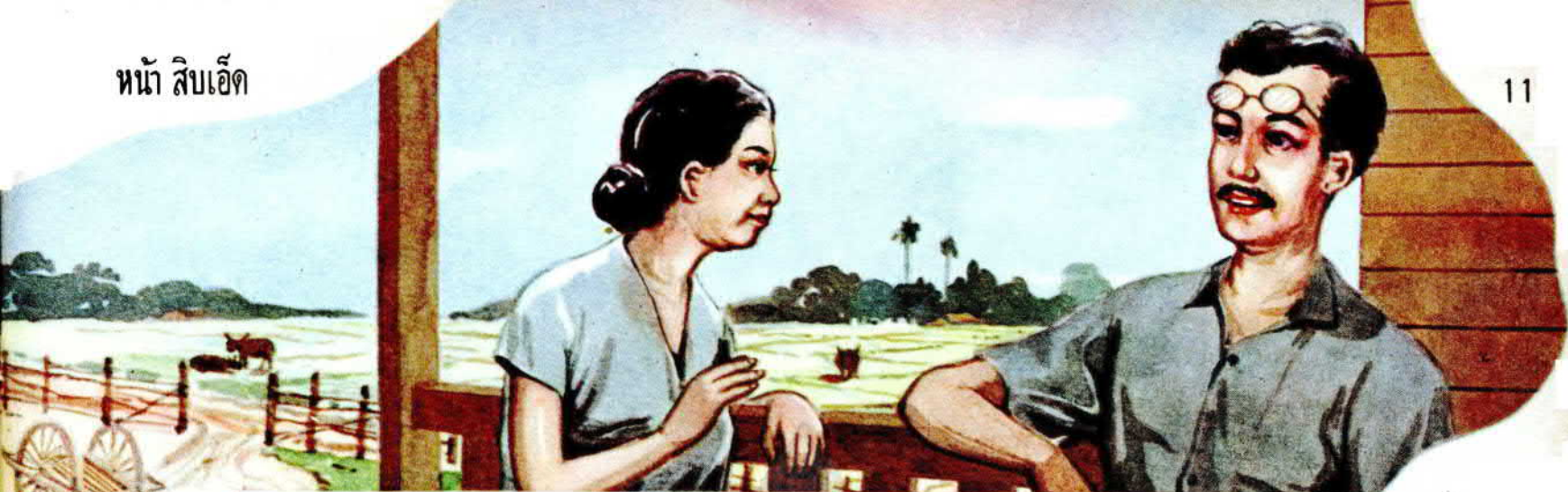
บ้านอื่น คงสนุก บ้านอื่น คงสบาย เหมือน ๆ กัน

เขาเห็น เด็ก ๆ เพื่อนบ้าน สนุก สบาย

จำลอง เพื่อนรัก เพื่อนชอบ ของเขา ก็สนุก สบาย

ไปเที่ยวไหน ครั้งแรก เด็กทุกคน จะตื่นเต้น ทั้งเรณู ทั้งปัญญา
ไม่เคย ไปไหนเอง เลย นี่เป็นครั้งแรก เขาจึง ตื่นเต้นมาก
รถไฟ แล่นออก โมงเช้า ไปถึงลุง บ่ายสามโมง
ดังนั้น เขา จึง ต้อง อยู่ ในรถ ราวๆ แปด ชั่วโมง
เรณู จะกลัว ไปไหม ? ปัญญา จะกลัว ไปไหม ?

ลุง ป้า และ แสงทอง ลูกสาวลุง เคย มาเยี่ยม พ่อแม่ ของ เรณู และปัญญา เมื่อ สี่ปี ก่อนนี้ เวลานั้น เรณู อายุ สามขวบ ปัญญา อายุ สี่ขวบ และ แสงทอง อายุ แปดขวบ ลุง ป้า และ แสงทอง มาค้าง ที่บ้านเด็ก ๆ สามสี่วัน เด็ก ๆ คงจำ ลุง ป้า และ แสงทอง ไม่ได้ คราวนี้ เด็ก ๆ จะได้ไปค้าง ที่บ้านลุง เป็นครั้งแรก

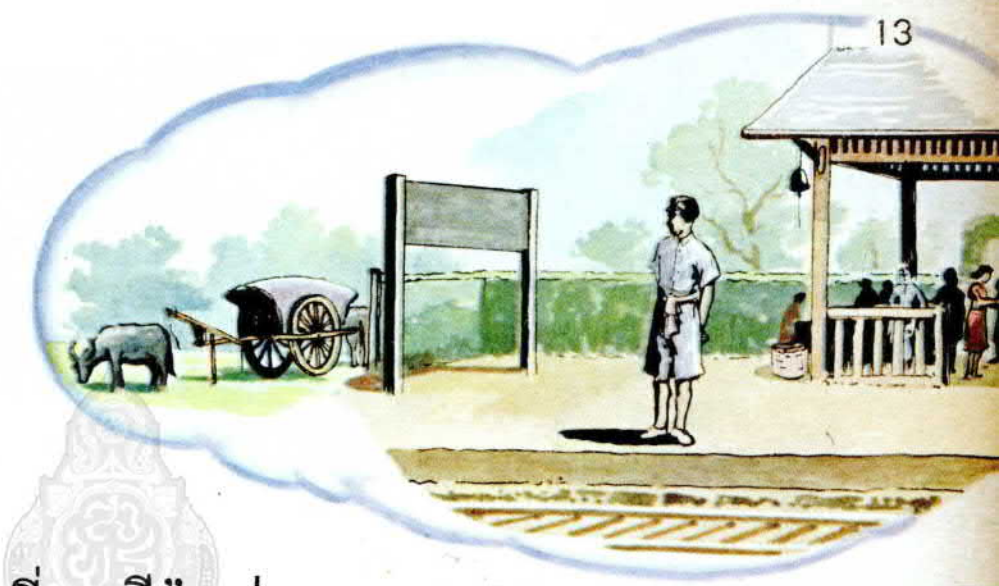

แสงทอง

บ้านลุง อยู่ห่าง จากสถานี ปลายทาง ลุง จะมา คอย รับ
 แสงทอง จะขับ เกวียน มา รับ เรณู ตื่นเต้น จะลอง ขับ เกวียน
 เป็น ครั้ง แรก ปัญญา ก็อยาก ลอง ขี่ ควาย เป็น ครั้ง แรก
 “แฮม ! ขับ เกวียน คง สนุก ที่ เดียว” เรณู พูด
 “แฮม ! ขี่ ควาย คง สนุก กว่า ขับ เกวียน” ปัญญา พูด

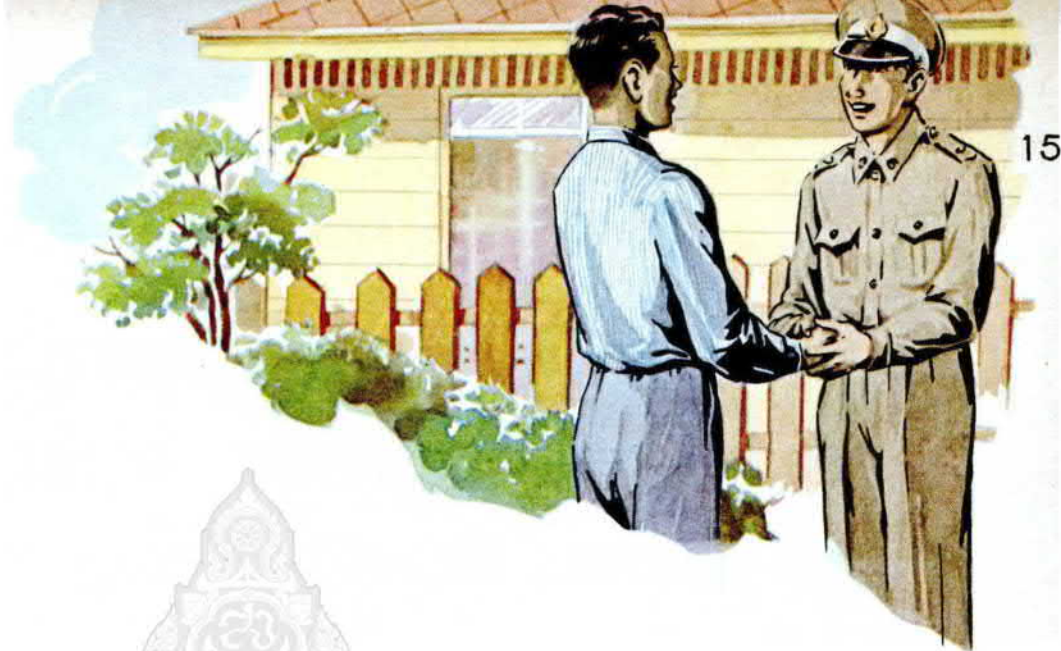

“ลุง จะมา คอยรับ ที่สถานี” พ่อบอก
“อย่างไร ก็ดี เมื่อ ลง รถไฟ แล้ว คอยอยู่ ที่สถานี
การ์ครก จะเป็น เพื่อนหนู ไป ตามทาง
นายสถานี ที่นั่น ก็ รู้จัก กับ พ่อ”
สองพี่น้อง จึง รู้สึก กล้า ขึ้น

พ่อ เป็น ห่วง เด็ก จึงพาเด็ก ไป ฝาก กับ การ์ดรถ ที่บ้านเขา
พ่อ แสดง ความเคารพ แล้ว แนะนำ ฝากเรณู ฝากปัญญา ไปกับรถ
เด็ก แสดง ความเคารพ เมื่อ พ่อ แนะนำ การ์ดรถ รับฝาก แล้วพูด
“บุตร ของคุณ ผม รู้จัก คุณ อย่าเป็นห่วงเลย ผมยินดี จะพาไป
และ ดูแลให้ เหมือน บุตรของผมเทียว”

พ่อ ขอบคุณ ที่การ์ตรถ จะระวังเด็ก อย่างบุตร พ่อ หมดห่วง
ลา การ์ตรถ สองพี่น้อง ลา การ์ตรถ แล้วกลับบ้าน แม่ ก็ หมดห่วง
การ์ตรถ ยินดี ช่วยเหลือ และ ระวัง ผู้โดยสาร ทุกคน บางที่
พอถึงที่ลง แล้ว ผู้โดยสาร บางคน ก็ ยังไม่ลง เพราะ เขา อ่านชื่อ
สถานีไม่ออก การ์ตรถ ก็บอก ผู้โดยสาร คนนั้น ให้รู้ว่า ถึงที่ลงแล้ว

เด็ก ๆ รู้สึก ดีใจ เขาคิดว่า คงสนุกมาก เหลือเกิน
แสงทอง เอาเกวียนมารอคอย เขาต้องลองขี่ควาย
และ ขับเกวียน นอกจากนั้น ยังมี ป่า ภูเขา ทะเล และ
สิ่งอื่น ๆ อีก เยอะ เยะ ที่ เด็ก ๆ อยากเห็น เหลือเกิน

เด็ก ๆ จะได้พบ สัตว์แปลก ๆ พืชแปลก ๆ และสิ่งแปลก ๆ
เด็ก ๆ จะได้ฟัง เรื่อง ฅจนุ ภัย อันน่า หวาด เสียว เยอะแยะ
ลุง มี เรื่อง ฅจนุ ภัย อันน่า หวาด เสียว ในป่า ที่ภูเขา และในทะเล
เพราะ ลุง ได้ ฅจนุ ภัย ในป่า ที่ภูเขา และในทะเล มากมาย
เด็ก ๆ ชอบ ฟัง เรื่อง ฅจนุ ภัย อันน่า หวาด เสียว
บางที มัน ทำให้ เขา กลัว บ้าง กลัว บ้าง ใจ เต็ม บ้าง

คืนวันนั้น เด็กๆ รีบนอน แต่หัว ค่ำ
ปัญญา ดีใจ พลิ๊กไป พลิ๊กมา นอนไม่หลับ
เรณู ดีใจ พลิ๊กไป พลิ๊กมา นอนไม่หลับ

คืนวันนั้น พ่อแม่ รีบนอน แต่ หัว ค่ำ ไม่ได้
พ่อ เขียนจดหมาย จนนึก เพื่อ ฝากถึงลุง
แม่ ไม่ได้เขียนจดหมาย ฝาก แต่ จัดของ จนนึก เหมือนกัน

พ่อ เข้าตรู วัน รุ่งขึ้น พ่อแม่ ตื่น ก่อน แล้ว รีบ เตรียมตัว
 พ่อ เข้าตรู วัน รุ่งขึ้น พ่อแม่ รีบ เตรียมตัว ก่อน เด็ก ๆ
 พ่อ เข้าตรู วัน รุ่งขึ้น พ่อ ก็ ปลุก ปณญา ให้ลุกขึ้น แล้ว รีบ เตรียมตัว
 พ่อ เข้าตรู วัน รุ่งขึ้น แม่ ก็ ปลุก เรณู ให้ลุกขึ้น แล้ว รีบ เตรียม ตัว

ปัญญา ธิบลุกขึ้น ทันที แล้ว ถูพื้น อาบน้ำ และแต่งตัว เรียบร้อย
เรณู ธิบลุกขึ้น ทันที แล้ว ถูพื้น อาบน้ำ และแต่งตัว เรียบร้อย
ดังนั้น ทุกคน เตรียมตัวเสร็จ ก่อนเวลา อย่างน้อย ครึ่ง ชั่วโมง
พ่อแม่ ตั้งใจ ฝึกบุตร ให้เตรียมพร้อม ทันเวลาเสมอ
เวลาเหลือ ครึ่ง ชั่วโมง สำหรับ เดินไปสถานี และ สำหรับ ขึ้นรถไฟ

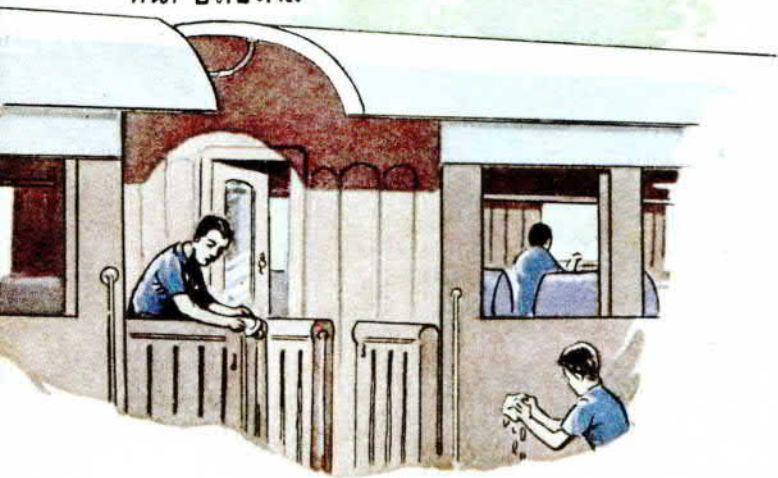

แม่ ก็จัด ข้าวห่อ และ จัด น้ำต้ม ใส่ขวด เสริ่งแล้ว
เด็กๆ มีข้าว คนละห่อ และ น้ำต้ม คนละขวด
เป็นอาหาร กลางวัน ตามทาง พ่อ ห้ามซื้อ ขนม
และ ห้าม ดื่มน้ำ ที่ ไม่ได้ต้ม แต่ ยอมให้ ซื้อ
ผลไม้ และ ยอมให้ซื้อ น้ำขวด พ่อบอกว่า อาหาร
และ ขนม ที่ขายตามทาง บางทีสกปรก

พ่อ ยอมให้ เด็กๆ เอาเงิน ติดตัวไป คนละ เล็กน้อย
เพื่อซื้อ ผลไม้ และ เพื่อซื้อ น้ำขวด ตามทาง
พ่อ ไม่ยอมให้ เอาหนังสือ ติดตัวไป สักเล่มเดียว
ทั้งสองคน มีเงิน ติดตัวไป คนละ สิบบาท
และ ไม่เอา หนังสือ ติดตัวไป สักเล่มเดียว

ที่สถานี มีคนงาน ขนของ บรรทุก รถไฟ
 เขา ต้องขนของ บรรทุก รถไฟ ก่อน รถไฟออก
 คนงาน เช็ด ถู ที่นั่ง และ ปิด กวาด พื้นรถ ให้ สะอาด
 ก่อนรถออก เขาต้อง เช็ด ถู ปิด กวาด พื้นรถ ให้ สะอาด เสมอ
 ผู้โดยสาร ก็ช่วยกัน รักษา ความสะอาด ในรถด้วย

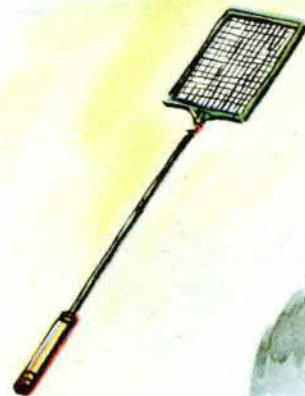

ทุกคน ชอบ ความ สะอาด และ รังเกียจ ความสกปรก ถ้า รถไฟ
สกปรก คนโดยสาร ก็ รังเกียจ ถ้า คนโดยสาร บางคน สกปรก
ผู้อื่น ก็ รังเกียจ ไม่นิ่งใกล้ เด็กทั้งสอง ก็ รังเกียจ ความสกปรก
การจราจร รักษา ให้รถ สะอาด ทุกคน ช่วยกัน รักษา ความสะอาด

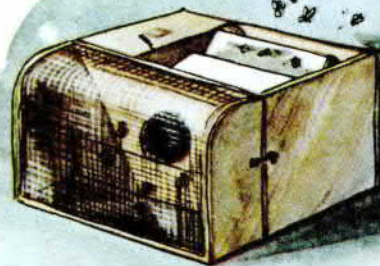
หน้า ยีสบัท

แมลงวัน

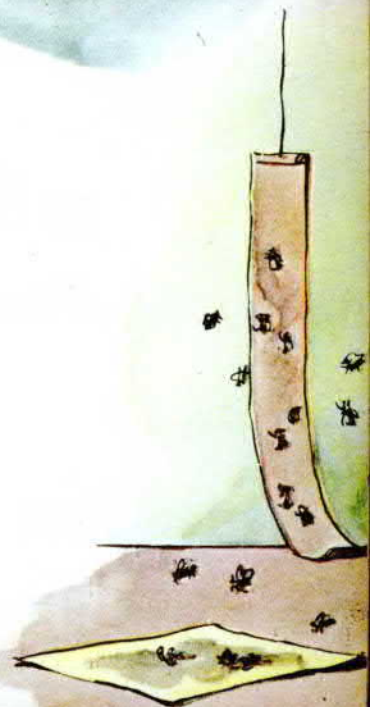

25

แมลงวันตอมขนม

เรณูและปัญญา ถูกห้าม ข้อนนม ตามทาง
นักเรียน ก็ถูกห้าม ข้อนนม ตามทาง
ขนม ที่มี แมลงวันตอม เป็นขนม สกปรก
เรณูและปัญญา ระวัง แมลงวันตอม อาหารของเขา
เขา ไม่คิด จะข้อนนม ตามทาง เหมือนกัน

หน้า ยี่สิบหก

พอ ถึง สถานี พ่อ เข้า ต่อ ทาง แแถว ซื้อตั๋ว ที่ ห้อง ขายตั๋ว
 ผู้โดยสาร อื่นๆ เข้าแถว อยู่แล้ว หน้าห้องขายตั๋ว ถ้า
 ใคร มาถึง ที่หลัง ก็ต้อง ต่อ ทางแถว ซื้อตั๋ว เสมอไป เด็ก
 เสีย ค่าโดยสาร หนึ่งเท่า ผู้ใหญ่ เสีย สองเท่า ค่าโดยสาร
 สำหรับเด็ก ถูกกว่า ค่าโดยสาร สำหรับผู้ใหญ่ ครึ่งหนึ่ง

คนโดยสารเหล่านั้น ไปถึง สถานี ก่อนเด็ก นานแล้ว
เพราะ ต่างก็ กลัวจะไม่ทัน รถไฟ ถ้า ใคร ไป
ขึ้นรถไฟ ไม่ทันเวลา ใครๆ คนอื่น ก็ช่วยให้ รถไฟ
คอยเขา ไม่ได้ โดยมาก ผู้โดยสาร เหล่านั้น มา
ทันรถไฟเสมอ พ่อแม่ และเด็กๆ ไม่ต้องคอยนาน
เพราะ อยู่ใกล้ๆ สถานี

พ่อบอกลูกว่า “รถไฟ จะหยุด หลาย แห่ง ตามทาง
บาง แห่ง ที่เป็น สถานีเล็ก รถหยุด ประเดี้ยว เดียว
ถ้า รถหยุด ประเดี้ยว เดียว อย่า ลงไป เดินเล่น
ถ้า รถหยุด นาน ๆ ก็ลงไป เดินเล่นได้
แต่ อย่า ลืม อย่า ลืม ตาม การ์ดรถ ก่อน เสมอ”

“อย่าลืม จะขึ้นหรือลง จงดูให้รถ จอดนิ่ง เสียก่อน
ถ้า รถ ยังไม่จอดนิ่ง ก็อย่าขึ้นหรือลง มีคน
หก ล้ม แฉ่งขาหัก หัวแตก บ่อยๆ เพราะ ขึ้นลง
เวลารถ ยังไม่ จอดนิ่ง” เด็กๆ ไม่อยาก หกล้ม
กล้วแฉ่งขาหัก และ กล้วหัวแตก

เด็กๆ ตื่นเต้นมาก พ่อก็มาส่ง แม่ก็มาส่ง
พอจะถึงเวลา รถออก คนโดยสาร ก็ขึ้นบนรถ
เด็กๆ ก็ขึ้นบนรถ แล้ว ยืน ชะโงก หน้าต่าง มาดู
ผู้โดยสาร ชะโงก หน้าต่าง บ้าง นั่ง บ้าง
เด็กทั้งสอง รู้สึก ทั้งกลัว และ ทั้งกลัว
แต่ พ่อแม่ สอนเด็กให้ กล้า โดยให้ ไปเที่ยวเอง

หน้า สามสิบเอ็ด

31

การ์ตรถ หัวเราะ

เรณู ตั้งต้นร้องไห้ ปัญญา ก็ตั้งต้น จะร้องไห้
การ์ตรถ ยืนชะโงกหน้า หัวเราะ อยู่ข้างเด็กๆ
พ่อแม่ ยืนยิ้ม อยู่ข้าง หน้าต่าง รถไฟ
คนที่สถานี บ้างก็หัวเราะ บ้างก็ยิ้ม
เด็กทั้งสอง เลยริบหยุดร้องไห้ ทุกคน เลยหัวเราะ
พ่อ หมดห้วง แม่ หมดห้วง เพราะการ์ตรถ ดูแลเด็กๆ

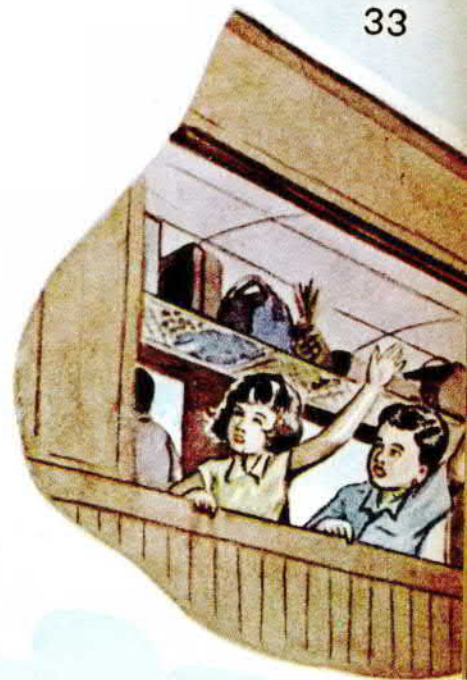

เรณู ร้องไห้

ระมั่งตีดัง “แก๊ง แก๊ง” พ่อได้ยิน ระมั่งตี ต่างคน ก็รีบขึ้นรถ
นายสถานี ยกธง เขียว ขึ้น รถไฟ ทำเสียงดัง “วู้ด วู้ด วู้ด”
แล้วเล่น ออก ซ้ำๆ “ฉีก ฉีก ฉีก ฉีก”
เด็กๆ ยกมือไหว้ พ่อแม่ แล้วลา ด้วยเสียง น้อยๆ
“สวัสดี ค่ะ” “สวัสดี ครับ”

พ่อแม่ โบกมือ ให้เด็กๆ เด็กๆ โบกมือ ให้พ่อแม่
เรณู ใจหาย จะร้องให้อีก ปัญญา ใจหาย เหมือนกัน
แต่ไม่ร้องให้ ประเดี้ยว รถก็วิ่ง เร็วขึ้น เร็วขึ้น

สิ่งแรก การ์ตรถ ตักเตือน เด็ก “จงจำไว้ นะ อย่ายื่นมือ หรือโผล่หน้าต่างเลย”
เรณู ถาม ปัญญา ว่า “ทำไมเขา จึง ตักเตือน ไม่ให้ โผล่ หน้าต่าง?”
“ทำไม เขา จึง ตักเตือน ไม่ให้ ยื่นมือ ออกนอก หน้าต่าง?”
ปัญญา ตอบ “ฉัน ก็ ไม่รู้ เหมือนกัน”
“ทำไม?” “เพราะเหตุใด?” เด็กทั้งสอง ต้องการ ผู้อธิบาย

พ่อการ์ตรถ เดินผ่านมา ปัญญา ก็ถาม
“ขอโทษครับ ทำไม จึงห้าม โผล่หน้าต่าง ครับ”
การ์ตรถ นึกชมว่า เด็กเป็นคนช่างคิด
การ์ตรถ นึกชมว่า เด็ก เรียบร้อยดี
การ์ตรถ นึกชมว่า ปัญญาพูด “ขอโทษ” เป็น
เด็กสุภาพ รู้จักพูด “ขอโทษ” เด็กสุภาพ มีคนนึกชม

การ์ตูน อธิบาย “เวลา รถไฟ ข้ามแม่น้ำ หรือ ข้าม คลอง
มัน ข้าม บน สะพาน เหล็ก แคบ ๆ สะพาน เหล็ก แคบ ๆ
มี เส้า เหล็ก ทั้ง ริม ข้าง และ ริม ขวา ชิด ๆ รถ ถ้า ไหล่
ออกไป จะ ถูก เส้า เหล็ก ชิด ๆ รถ ริม ข้าง หรือ ริม ขวา
ชน ตาย เด็ก ๆ กลัว จน ขน ลุก กลัว ถูก เส้า เหล็ก ชน ตาย

ต่อมา เขา สังเกต เห็นเสาเหล็กขีด ๆ รถที่ สะพานเหล็ก แคบ ๆ
เขาไม่ลืม คำตักเตือน ของ การ์ดรถเลย
การ์ดรถ ขวนพุดต่อไป “ริมทาง มีอะไร แปลกๆ ดู ถ้าหนู
เป็น คนข้างสังเกต หนูจะรู้สึก ว่า เทียบรถไฟ ไม่รู้จักเบื่อ”
“ดูซิ! ใคร วิ่ง กันแน่” เรณูและปัญญา เป็น เด็กข้างสังเกต
อยากเทียบรถไฟ จริงๆ เขาจะเบื่อ ง่ายๆ อย่างไม่ได้
เด็กอื่น ๆ ที่เคยเทียบรถไฟแล้ว ก็ยังไม่เบื่อรถไฟ

ทั้งสองคน ชวนกัน มอง ออกไป ทาง หน้าต่าง
“เอ๊ะ! ใคร วิ่ง กันแน่” เรณู ตั้งต้น สงสัย
ปัญญา ก็ สงสัย เช่นเดียวกัน

“เรา นั่งอยู่นิ่งๆ ต่างหาก” เรณู พูด

“หุ่่งนา เขียวๆ และต้นไม้ เขียวๆ วิ่งผ่านเรา ต่างหาก” ปัญญา พูด

“เอ๊ะ! ถ้าเช่นนั้น แผ่นดิน วิ่ง เราอยู่นิ่งๆ กระจมั่ง” เรณู พูด

“เห็นจะจริง อย่างเรณู กระทบมั่ง แผ่นดิน วิ่งผ่าน รถไฟ” ปัญญานิก
เรณู ชวน ปัญญา ให้ มองดู ก้อน เมฆ ขาวๆ ลอย ใน ท้องฟ้า
และ ต้นไม้ สองข้าง ทางรถไฟ ก้อน เมฆ ใน ท้องฟ้า ค่อยๆ ลอย ผ่านไป
กอไผ่ ต้นมะพร้าว ต้นตาล โกลๆ ใน หุ่นนา ค่อยๆ ผ่าน หน้าต่าง ไป
แต่ กอไผ่ ต้นมะพร้าว ต้นตาล โกล้ๆ ใน หุ่นนา ผ่าน หน้าต่าง แวบๆ ไป
“เอ๊ะ! ใครวิ่ง กัน แน่ ต่างคน ต่างวิ่ง กระทบมั่ง” ทั้งสองคน นึก

ริมทางรถไฟ บางตอน เป็น คลอง และ เป็น หนอง
มีบัวหลวง ขึ้นเต็ม จนไม่เห็น น้ำในคลอง และในหนอง
มีดอกบัว สีแดง และ ฝักบัว ทั้ง อ่อน และ แก่ เต็มคลอง และเต็มหนอง
ฝักบัว ดอกบัว ก็ผ่าน หน้าต่าง แว็บๆ ไป เป็นตอน ๆ
เด็ก นึก “เที่ยวรถไฟ เหมือนกับ ดูรูปภาพระบายสี”

เรณู ตาไว ปัญญา ก็ตาไว ลักครู่หนึ่ง
ทั้งสอง พุดออกมา พร้อม ๆ กัน “คุณนี่ขี”
“แหม! ลิง ตัว เบ้อเร่อ กำลัง เก็บ มะพร้าว”
อีกลักครู่หนึ่ง การ์ดรถ ผ่านมา แล้วตามเด็ก
“หนูเห็นลิง กำลังเก็บ มะพร้าว ไหม?”
“เห็นค่ะ เอ๊ะ! ลิงก็ทำงานได้” เรณูพุด

ปัญญา สังเกต ลม พัด ดันเข้ามา ทางหน้าต่าง

เขา สังเกต ลมพัด ดันเข้ามา ทางที่ รถวิ่งไป

เรณู สังเกต เสียง รถไฟ แล้วบอกให้ปัญญาฟัง

“ฟังซิ เสียงนั้น ว่าอะไร?” ปัญญาพูด “เสียง ลมพัด ดัง อู้ อู้ ไข่ ไหม?”

เรณูพูด “ไม่ใช่ เสียง อู้ อู้ ของ ลมพัด ฟังซิ เสียงนี้ มัน ข้ำ กัน เป็นตอนๆ”

การ์ตรถ แวะเข้ามา ดูเด็ก อีก

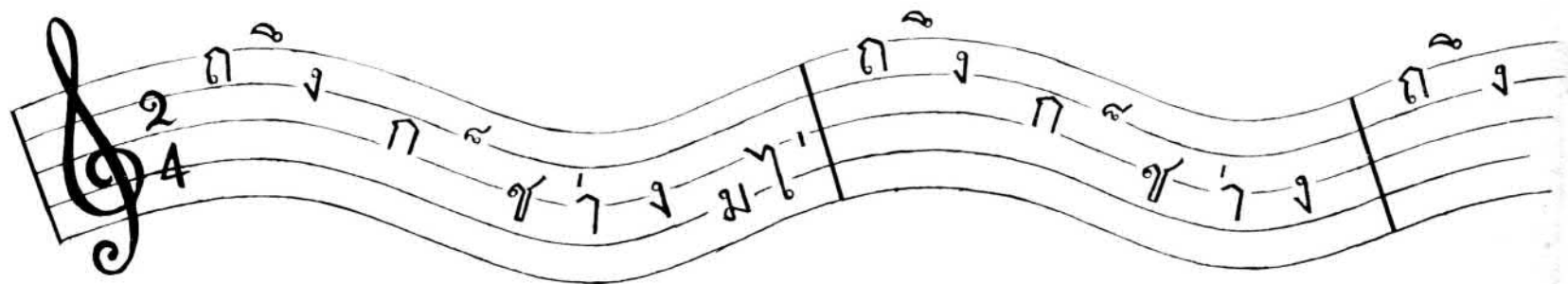
“ฉัน ต้อง แวะ มา บ่อยๆ กลัวเธอ จะเหงา”

เรณูรีบตอบ “ไม่เหงาค่ะ ขอโทษ นะคะ

เสียง ดัง ขำๆ นั้น เป็น เสียง อะไร ค่ะ?”

การ์ตรถยิ้ม แล้วตอบว่า “นั่น คือเสียง รถไฟ ร้องเพลง

จงฟังดู ให้แน่ๆ เพลงนั้นร้องอย่างไร?”

ปัญญาหัวเราะ เห็นว่า การ์ดรถ แกล้งพูดให้ ตลก หรือ ขบขัน
เรณูไม่หัวเราะ และคิดว่า เขาไม่ แกล้งพูดให้ ตลก หรือ ขบขัน เลย
“รถไฟ ร้องเพลงได้จริงๆ หรือครับ?” ปัญญาถามซ้ำ
“ฟังดูซิ นั่นอย่างไรเล่า ได้ยินไหม? “ถึงก็ช่าง ไม่ถึงก็ช่าง”
“จริงๆ แอ้” ทั้งสอง มองตากัน แล้ว หัวเราะ จนท้องแข็ง

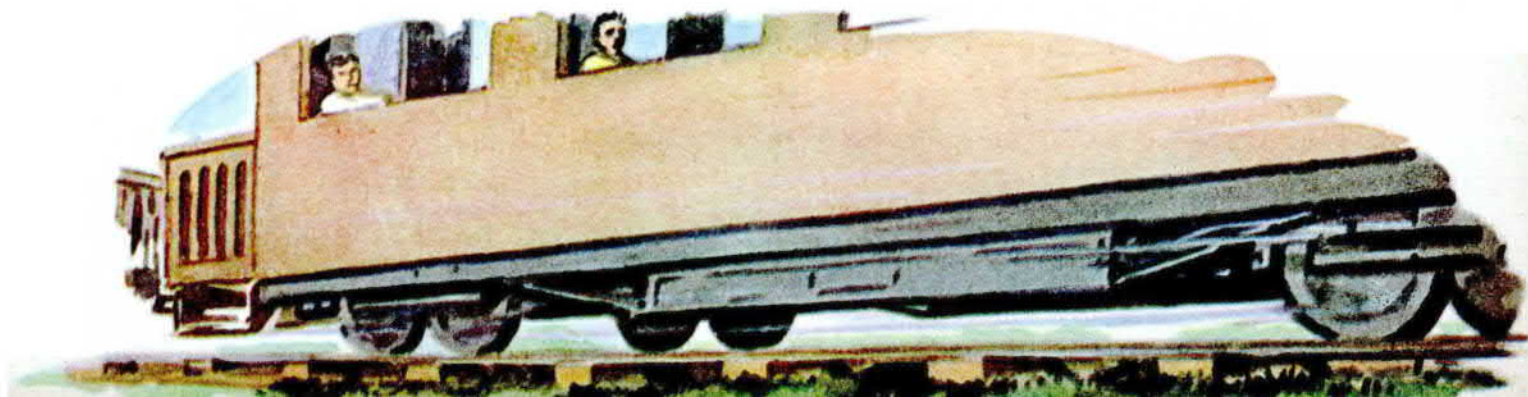
เด็กทั้งสอง นั่งฟัง เสียง รถไฟ

“ถึงก็ช่าง ไม่ถึงก็ช่าง ถึงก็ช่าง ไม่ถึงก็ช่าง”

เสียงนี้ ดังมาจาก ข้างล่าง เป็น ตอนๆ ช้าๆ กัน

“เอ๊ะ! มันเป็น เพราะเหตุใด แน่ ?

ข้างล่าง มีอะไร ทำเสียง อย่างนี้” เด็ก ต่างก็คิด

ประเดี๋ยว ก็มีเสียง “วัด” แล้วแล่น ช้าลง ช้าลง

“ถึง ก็ ช่าง ไม่ ถึง ก็ ช่าง ถึง ก็ ช่าง
ม ไ้ ถึง ก็ ช่าง”

รถหยุดที่ สถานี เล็ก คน ลงบ้าง ขึ้นบ้าง แล้วมีเสียง “วัด” “วัด”
และเสียง “ถึง ก็ ช่าง ม ไ้ ถึง ก็ ช่าง
ถึง ก็ ช่าง ไม่ถึงก็ช่าง” ก็ดังขึ้นอีก

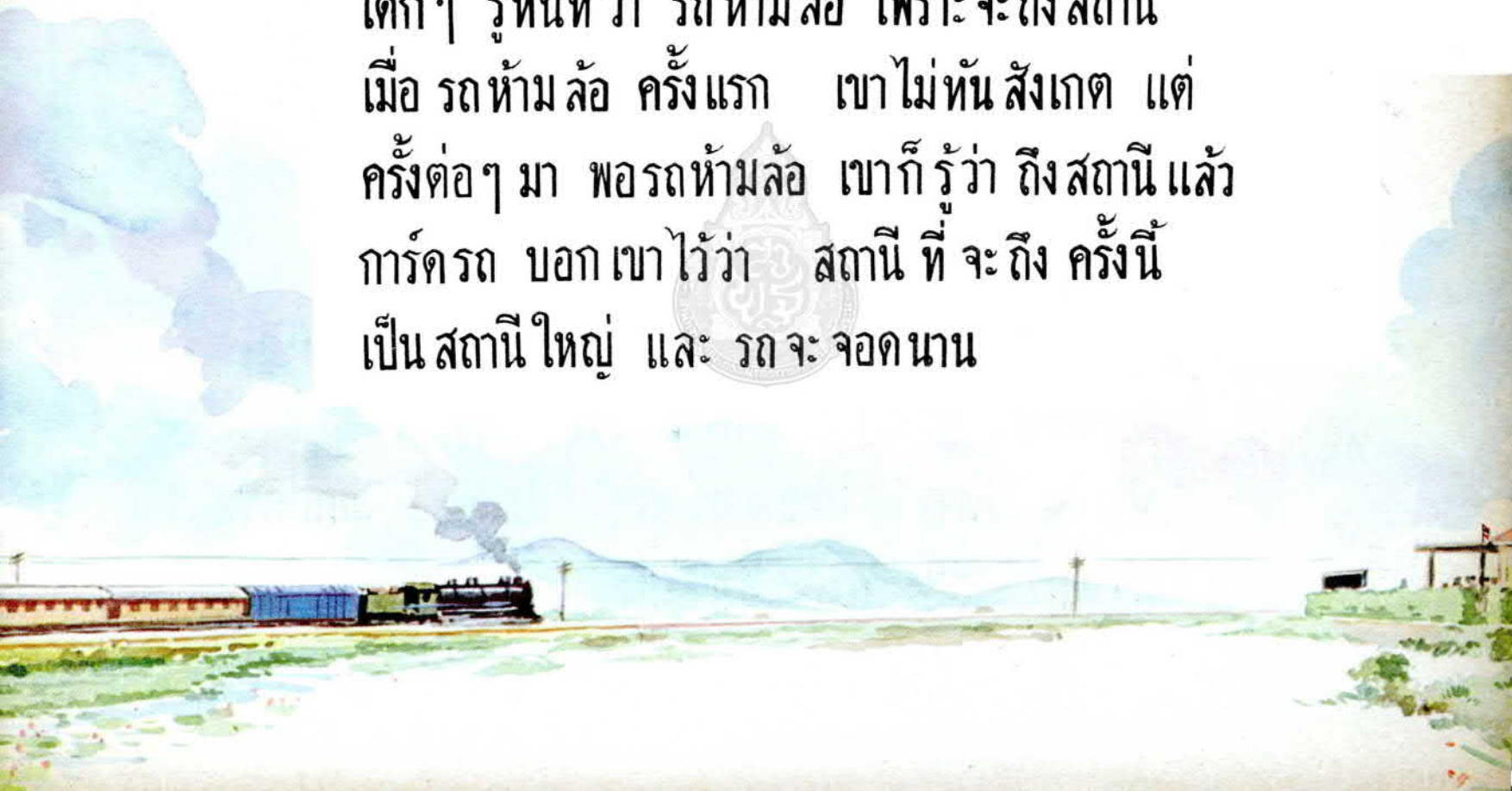
เรณู เห็นนกบินมา ทางเดียวกับ รถวิ่ง จึง พุดขึ้น
“เอ๊ะ! แน่ะ นกบิน แต่ ทำไม บิน อยู่กับที่? อ้าว! ไปแล้ว”
มี ผุ่ง ควาย และ เด็ก เลี้ยง ควาย เล่นน้ำ อยู่ใน คลอง ข้างๆ ทาง
ผุ่ง ควาย และ เด็ก เลี้ยง ควาย ก็ ผ่าน รถไฟ ไป แวบ
ปัญญา นึก “ไม่ช้า ฉัน จะ ชี แก ให้ สุนัข เทียว”

ตาม คันทนา มี ต้นตาลสูงๆ และ ต้นมะพร้าว เตี้ยๆ
ตาม คันทนา ชาวนา กำลังทำตาล และ เก็บมะพร้าว
เด็กห้อยนา ขึ้นต้นไม้ เก่ง ลิง ขึ้นต้นไม้ เก่ง กว่า
ลิง ขึ้นได้ ทั้งต้นไม้ สูงๆ และ ต้นไม้ เตี้ยๆ
หน่ไฉนนั้น รถไฟ เปิดหวูด แล้วเล่น ข้างลง

เด็ก ๆ รู้ทันที ว่า รถห้ามล้อ เพราะจะถึง สถานี
เมื่อ รถห้ามล้อ ครั้งแรก เขาไม่หัน สังเกต แต่
ครั้งต่อ ๆ มา พอรถห้ามล้อ เขาก็รู้ว่า ถึงสถานี แล้ว
การด์รถ บอกเขาไว้ว่า สถานี ที่ จะถึง ครั้งนี้
เป็น สถานีใหญ่ และ รถจะ จอดนาน

หน้า ห้าสิบ

ผักบัว สด

ไก่ย่าง
อร่อยๆ

กุ้ง ต้ม

ข้าวผัดไข่ดาว

อ้อย ควั่น

ไข่ ต้ม

ถั่วลิสง ต้ม

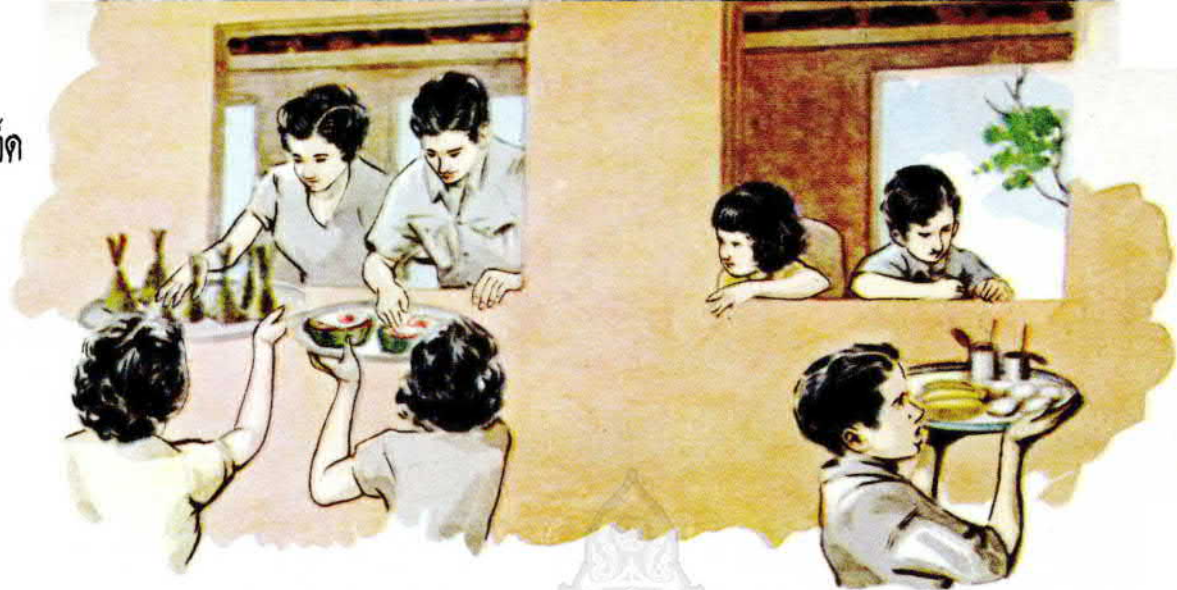
ลูกตาล สด

50

กาแฟเย็น
ชาเย็น

รถ ไม่ทัน จอดนิ่ง ก็ได้ยิน เสียง จอแจ ทาง ด้าน สถานี
 “ไอศกรีม” “หวานเย็น” “กาแฟ เย็น” “ชา เย็น” “กุ้ง ต้ม”
 “ข้าวผัด ไข่ดาว” “ไก่ย่าง อร่อยๆ” “ไข่ ต้ม” “อ้อย ควั่น”
 “ถั่ว ต้ม” เสียง จอแจ คือเสียง ร้องขาย อาหาร นั้นเอง

เรณูและปัญญา ตื่นตา ด้วยเสียง จอแจ เห็น หนุ่มๆ สาวๆ
 ถือ ถาด ของกิน รุ่งเร่ ขาย บางคน เอา ถาด ทูน หัว
 บางคน แบก บนบ่า บางคน หิ้ว และ บางคน หาบ เร่ไปเร่มา
 คนโดยสาร รับผิดชอบ ของกิน ทางหน้าต่าง รถไฟ หนุ่ม สาว ก็ ร้อง ขายของ กิน
 ทูนหัวบ้าง แบกบนบ่าบ้าง หิ้วบ้าง และ หาบบ้าง

เสียงจอแจ ไม่สิ้นสุด ผู้ซื้อ ก็ซื้อ ไม่สิ้นสุด
ผู้ขาย ก็ขาย ไม่สิ้นสุด
“ไถ่อย่าง” “ข้าวผัด ไข่ดาว”
“กุ้งต้ม” “ไข่ต้ม” “ชาเย็น” “กาแฟเย็น”
“ไอศกรีม” “หวานเย็น” “อ้อยควั่น”
“ลูกตาลสด” “ผักบัวสด” “ขนม แม่เอ๊ย”

ไอศกรีม

หวานเย็น

หนุ่มคนนั้น แบกถาด ไก่ย่าง ร้อง “ไก่ย่าง อร่อย จ๊ะ อร่อย จ๊ะ”
 หนุ่มอีกคน ถือถาด หุนหั่ว “ข้าวผัด ไช้ดาว” สาวคนนั้น ก็ ถือถาด
 ในถาด มี ไช้ต้ม และ อ้อยควั่น หนุ่มอีกคน แบกถาด ข้าเย็น และ
 กาแฟเย็น นอกจากนั้น ยังมี แม่ค้า ขนมห่ม แม่ค้า ผลไม้ และ
 ของกิน อีก หลาย หาบ

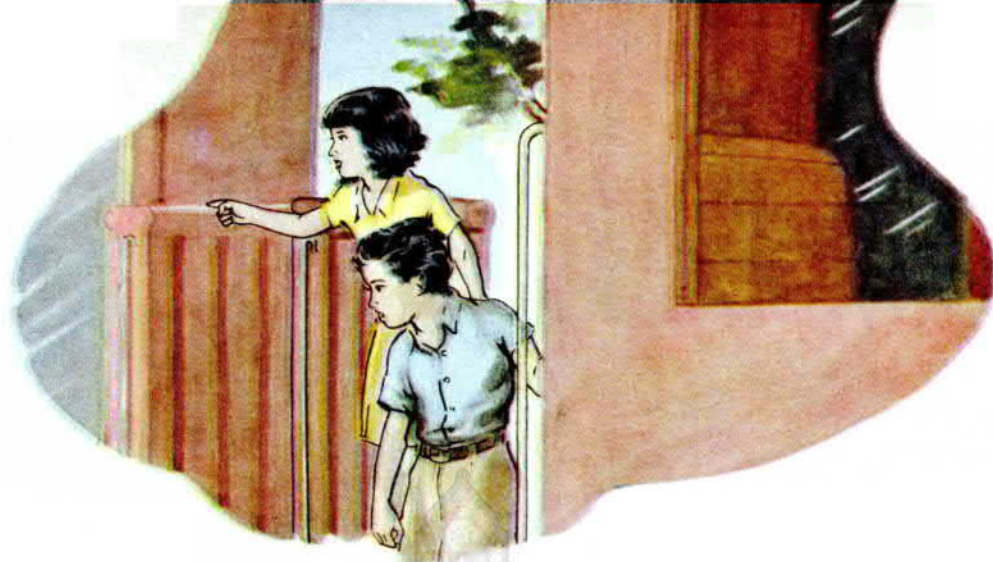
พอรถไฟ จอดนิ่ง เต็มๆ ก็อยู่ ตรงกลาง สถานี พอดี
มีคน คอย รับส่ง กัน จอแจ ที่สถานี
คนโดยสาร ที่ รถ คัน หน้า และ คัน หลัง ลง มากกว่า ครึ่ง
ที่นี่ เป็น สถานีใหญ่ จึงมีคน ขึ้นลง เยอะเยะ
คนซื้อ คนขาย คนรับ คนส่ง ทำเสียง จอแจ

เที่ยงตรง รถก็ถึงพอดี

รถจอดครึ่ง ชั่วโมง เพื่อเติมน้ำ และเติมฟืน และรอรถหลัก
เติกจำได้ พ่อบอกว่า รถจะจอดนาน ที่สถานีใหญ่ เขาจึง
ขออนุญาต การ์ดรถ ลงไปเดินเล่น ข้างล่าง ลักครุ่นหนึ่ง

“ลงข้างล่างได้ มีเวลา ถมไป รถต้องเติมน้ำ เติมฟืน และรอหลัก
ระวัง เสียง ระมั่ง เตือน นะ”

เด็กทั้งสองดีใจ เมื่อ การ์ดรถ บอกว่า “มีเวลาถมไป”
เขาสนใจ หาบขนม มากกว่า สนใจ เรื่อง รถจักรเติมน้ำ เติมน้ำมัน
หรือ เรื่อง รถ อีกคันหนึ่ง จะมา หลีกกับคันนี้
เขาคิดว่า เวลาถมไป คงนานพอ
ให้เขา ดูอะไร ต่ออะไร สุดแต่จะมีดู ที่หน้าสถานี

(อ่าน “เที่ยวรถไฟ” ปลายทางต่อ)

ตุรุษภา จิตการพิษพ

นายกำจร สักรกุล ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา

๑ มกราคม ๒๕๕๘

